

FDV
for
PLEN TIL ELITESPORT

Etter oppdragsgivers beskrivelse:

Gjelder for:

Dato:

(webversjon sist oppdatert 08.06.2023)

1. BRUKERVEILEDNING	2
2. PROSJEKTBEKRIVELSE	2
3. OVERTAKELSE	3
VANNING.....	3
4. FOKUSOMRÅDER.....	3
ROTVEKST	3
GJØDSLING.....	3
KLIPPEHØYDE	3
PLENFLUFTING.....	3
TOPPDRESSING (SANDSTRØING).....	4
ORGANISK AVFALL.....	4
VEKSTDUK.....	4
5. VEDLIKEHOLDSRUNDER	5
SOMMERSKJØTSEL.....	5
2X ENKLERE SKJØTSEL.....	5
FORTLØPENDE HÅNDARBEID.....	5

1. BRUKERVEILEDNING

Brukerveiledningen er satt sammen for å gi svar på hvordan vedlikeholde og ivareta plenen installert.

2. BESKRIVELSE

Grasrota Nordstein AS har som anbefaling til oppfølging av viktige prosjekter satt følgende retningslinjer for vedlikehold av gress og vekstmasser (jordlag). Denne beskrivelsen bør betraktes som veiledende, og faktiske værforhold samt slitasje vil påvirke aktuelt vedlikeholdsbehov.

Type	Stor rull	Liten rull
Vekt	300-500 kg/m ²	15 – 25 kg/m ²
Dimensjoner	0,58 x 34,48 m (20 m ²)	0,58 m x 1,72 m (1 m ²)
Tykkelse	2 cm	2 cm

Artssammensetning for vårt sportsgress består av:

- 60% Engrapp (*Poa pratensis*)
- 30% Rødsvingel (*Festuca rubra*)
- 10% Raigress (*Lolium perenne*)

3. OVERTAKELSE

Vanning

Ferdigplen har behov for vanning straks etter legging. En nylagt plen trenger mye vann (rotbløyte) de første ukene etter legging. Vann 15–20 mm hver andre eller tredje dag. Du kan gradvis forlenge intervallene etter hvert som plenen gror seg fast. Med en vanlig hageslange tilsvarer 20 mm ca 3 timer vanning med sprederen på samme plass. Et godt tips er å vanne om kveldene, da er fordampningen minimal og vanningen blir effektiv.

kg

4. FOKUSOMRÅDER

Rotvekst

Frem til gressrøttene har vokst seg sikkert ned i vekstmassen, så skal mekanisk gresspleie unngås. Dette sikrer at rotveksten ikke forstyrres/stresses. Dette gjelder først og fremst de første månedene etter installasjon.

Gjødsling

Gjennom vekstsesongen (fra slutten av mars til slutten av september) skal man regne med et gjødslingsnivå på ca. 2-5 kg pr 100 m². Valgt gjødsel skal inneholde alle næringsstoffer nødvendig. Det anbefales at man gjødsler svakt i flere omganger - gjerne 10 ganger eller mer i løpet av sesongen. Dette sikrer at gresset får et best mulig opptak av næringsstoffer. Den aktuelle gjødslingsplan bør baseres på en analyse av vekstmassens innhold av næringsstoffer.

Klippehøyde

Tidlig i sesongen kan man med fordel holde en klippehøyde på 30 mm. Når plenen begynner å raske kraftig og stabilt rundt mai måned, så kan man redusere dette ned til 25-27 mm. Mot sesongslutt bør man igjen gå over til en høyere klippehøyde.

Plenlufting

Etter at gressets røtter har fått grodd seg godt ned i vekstmassen (6-8 cm), så bør man luften plenen med en plenlufter to ganger i året. Dette bør skje før og etter sommeren, men ikke midt på sommeren mens jorda er relativt varm. Plenlufteren bør gå ned til 6-10 cm dybde. Dette er viktig for å motvirke at vekstmassens toppmasse blir tett pakket, og forbedrer dermed opptaket av oksygen og næring for å stimulere til dypere rotvekst.

Toppdressing (sandstrøing)

Så snart gresset oppnår stabil vekst (i overgangen mellom april til mai), så bør plenen gis en toppdressing (sandstrøing) som er rundt 5-6 mm tykk. Innholdet i toppdressing skal være hovedsakelig mineralsk, med maks 1-2% organisk innhold, og med minimum 70% sand innenfor fraksjonen 0,25-0,50 mm. Materialet skal fordeles ved hjelp av slepenett, og børstes ned i gresset. Toppdressing hjelper til med å holde plenen på plass, skape luftigere jord, og flate ut små ujevnheter.

Organisk avfall

For å opprettholde nødvendig infiltrasjon av vann gjennom overflate, så er det kritisk at holder overflaten ren. Det er viktig å minimere akkumulering av organisk avfall. Dette innebærer at alt avklipp må oppsamles direkte i kasser eller liknende. Dessuten bør man ca. én gang i uken kjøre over banen med en sweeper for å ytterligere samle opp løst organisk avfall som sparkes løs under trening/kamp.

Vekstduk

Om våren utgjør temperatur en begrensende vekstfaktor. Ønsker man å øke veksten kan man derfor med fordel dekke banen med vekstduk i løpet av mars, ettersom daglengden da begynner å øke betraktelig. Bruk av vekstduk øker imidlertid risikoen for angrep av snømugg (plensykdom). Skal man bruke duk bør man derfor sprøyte mot soppangrep før denne settes over.

Dessuten bør man da ha daglig kontroll av gresset under duken for å kontrollere at det ikke er påbegynt angrep av snømugg. Skulle det være tilfellet, så må duken fjernes umiddelbart slik at gresset kan tørke.

Dersom ingen angrep av snømugg forekommer, så kan vekstduken være liggende i flere uker. Den skal i så fall kun fjernes når gresset skal klippes. Rundt november kan det bli aktuelt å sprøyte mot snømugg igjen, men vekstduken bør kun brukes om våren.

5. VEDLIKEHOLDSRUNDER

Sommerskjøtsel

Når vårsesongen nærmer seg slutten (typisk rett rundt 1. juni), så anbefales det at man kjører en runde med sommerskjøtsel:

- Man bør vertikalskjære ned til minus 3 mm. Hvis dere har mulighet for det, så kan dette gjøres i to omganger med spiss vinkel mellom hver lengderetning.
- Innen sommeren bør man gå i gang med et lett redskap til å trekke propper opp av vekstlaget (plenlufting). Alt organisk materiale skal samles opp.
- Kjør 2-3x ettersåing med en blanding av raigress (*Lolium perenne*) og engrapp (*Poa pratensis*). Det bør brukes ca. 0,4 – 0,5 kg frø / m² ved hver overgang (totalt 1,0 – 1,5 kg), og hver runde bør såes i ulik retning (kryssåing).
- Gå over med 10 mm toppdressing (sandstrøing). Det skal være materiale nok til å fylle hullene fra plenlufting, og samtidig etterlate ca. 3 mm på overflaten.
- Vertikaldrenering ned til 25-20 cm med ca. 8 graders brekk (plassering av varmeslanger avgjør faktisk dybde).
- Sanden slepes rundt og ned i hullene
- Avslutt runden med en runde gjødsling

Innen banen tas i bruk igjen, så kan det være lurt å tromle lett for å forbedre flatheten.

2x enklere skjøtsel

Vanligvis bør man planlegge to mindre skjøtelsrunder i løpet av sesongen. Dette gjøres vanligvis i slutten av april, og igjen i slutten av august:

- Lag en vertikalskjæring i bladmassen.
- Gå over med 3-4 mm toppdressing (sandstrøing).
- Kjør 2x ettersåing av 0,5 kg frø / runde / m² raigress.
- Vertikaldrener med 12 mm spyd ned til 20 cm, med et moderat brekk på 4-8 grader
- Sand slepes rundt og ned i hullene
- Gå over med en runde gjødsling

Fortløpende håndarbeid

- Det vil være et kontinuerlig behov for håndarbeid. Deriblant må hull og oppspark etter kamper legges på plass, eller fylles med toppdressing (sandstrøing).
- Plettvis ettersåing må også medregnes, og da anbefales det å bruke forspiret gressfrø av raigress (*Lolium perenne*).